

سوالات آزمون نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۲		تعداد صفحه: ۲		رشته: علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح											
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون:		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه											
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایتارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir															
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)						نمره										
۱	با توجه به آیات زیر، به سوالات پاسخ دهید. الف) آیه ی شریفه ی « فَسَلُّوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ » به چه نامی مشهور است؟ ب) آیه ی « وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ؛ إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ » به کدام رویکرد در تفسیر اشاره دارد و غالباً انگیزه ی مفسر در این رویکرد چیست؟ ج) معنای صحیح آیه ی « تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ » را بنویسید. د) چرا آیات « عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ؛ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ » با پرسش درباره ی موضوعی خاص شروع شده است؟ ه) در آیه ی « وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ. وَ أَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ » دو نمونه از آداب ظاهری مربوط به قرائت قرآن را بنویسید.						۲۰۲۵										
۲	درستی یا نادرستی عبارات زیر را (بدون ذکر دلیل) مشخص نمایید. الف) قرآن کریم از جنبه ی هدایت گری، سخنی است دارای معنا و مقصود که به دنبال هدایت بشر است. ب) آغاز سوره های قرآن را به عنوان موضوعی مستقل، با نام «احکام القرآن» بررسی می کنند. ج) کاتبان وحی با استفاده از قلم و دوات، آیات قرآن را روی تکه های پوست، پارچه و کاغذ می نوشتند. د) زمخشری، یکی از مفسران اهل سنت، در علوم ادبی و بلاغی تبحر داشته است.						۱										
۳	تعریف اصطلاحات الف) سیاق ب) ترجمه						۲										
۴	گزینه ی مناسب را انتخاب کنید. الف) یکی از مهمترین فوائد شمرده خواندن آیات چیست؟ ۱. هموار شدن مسیر ترجمه ی قرآن ۲. هموار شدن مسیر تدبر و تفکر در آیات الهی ب) جمله ی مقابل به کدام گزینه اشاره دارد؟ « نقشی است که یک کلمه در جمله ایفا می کند. » ۱. نقش نحوی ۲. نقش ساختار صرفی کلمات ج) براساس آیه ی شریفه ی « وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ » چه کسی معلم و تبیین کننده ی قرآن معرفی شده است؟ ۱. پیامبر اکرم (ص) ۲. امام معصوم (ع) د) کدام دانش، مربوط به « معارف قرآن » است؟ ۱. رسم الخط قرآن ۲. خداشناسی در قرآن						۲										
۵	ارتباط دهید <table><tr><td>الف) استعاذه</td><td>۱. قرآن به قرآن</td></tr><tr><td>ب) روش تفسیری معصومان (ع)</td><td>۲. قرینه ی حالیه</td></tr><tr><td>ج) ترجمه ی معنوی</td><td>۳. ترجمه ی روان</td></tr><tr><td>د) فضایی که در پیرامون آیه، ترسیم شده است.</td><td>۴. پناه بردن</td></tr><tr><td></td><td>۵. ترجمه ی تفسیری</td></tr></table>						الف) استعاذه	۱. قرآن به قرآن	ب) روش تفسیری معصومان (ع)	۲. قرینه ی حالیه	ج) ترجمه ی معنوی	۳. ترجمه ی روان	د) فضایی که در پیرامون آیه، ترسیم شده است.	۴. پناه بردن		۵. ترجمه ی تفسیری	۲
الف) استعاذه	۱. قرآن به قرآن																
ب) روش تفسیری معصومان (ع)	۲. قرینه ی حالیه																
ج) ترجمه ی معنوی	۳. ترجمه ی روان																
د) فضایی که در پیرامون آیه، ترسیم شده است.	۴. پناه بردن																
	۵. ترجمه ی تفسیری																

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۲		تعداد صفحه: ۲	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۴/۰۲	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایتارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
نمره				
۶	پاسخ کوتاه دهید . الف) سه مورد از جنبه ی نازل شده ی قرآن را نام ببرید . ب) « آیه » ، متنی قرآنی است ؛ علت نامگذاری این متن قرآنی به « آیه » را بنویسید . ج) سوره هایی که با « الم » آغاز شده اند ، عمدتاً به بیان چه موضوعاتی می پردازند؟ د) پیامبر اکرم (ص) کدامیک از اصحاب و شاگردان خود را به کدام مناطق ، برای آموزش قرآن واحکام اسلام فرستادند؟			
۷	سؤالات تشریحی در زمان کدام خلیفه و به چه صورتی، توحید مصاحف صورت گرفت؟			
۸	از نگاه مفسرانی که با رویکرد تربیتی _ اجتماعی به تفسیر قرآن پرداخته اند ، مهمترین نکات تفسیری را بیان کنید .			
۹	منظور از لغت نامه های خاص قرآنی چیست و یک نمونه از این لغت نامه ها را به همراه نویسنده ی آن بنویسید .			
۱۰	با ذکر دلیل بنویسید که چرا آیه ی « تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَنْ كَانَ كُفِرَ » به دنبال بیان جزا ، برای حضرت نوح (ع) است؟			
۱۱	در آیه ی شریفه ی « أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَ جَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ ... » پیوسته بودن آسمان و باز شدن آن به چه معناست؟			
۱۲	چگونه ضرورت تفسیر قرآن به قرآن ، از حدیث امام علی (ع) که می فرمایند ، « كِتَابُ اللَّهِ ... يَنْطِقُ بِعَضِهِ وَ بِبَعْضٍ وَ يَشْهَدُ بِعَضِهِ وَ عَلَى بَعْضٍ » برداشت می شود؟			

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۲
تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۴/۰۲	دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		تعداد صفحه :	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) آیه ی ذکر ۲۵/۰ - درس ۳، صفحه ۴۸ ب) رویکرد کلامی در تفسیر ۲۵/۰ - دفاع از عقاید مذهبی خود ۵/۰ درس ۸، صفحه ۱۱۶ ج) نابود باد ۲۵/۰، قدرت ابولهب ۲۵/۰، و مرگ بر او باد ۲۵/۰ درس ۹، ص ۱۲۹ د) این سوالات که بیشتر با هدف تأکید بر موضوع مطرح شده است، توجه مخاطب را بیش از گذشته به آن موضوع جلب می کند. ۵/۰ درس ۴، صفحه ۶۳ ه) گوش دادن به قرائت قرآن ۲۵/۰ ساکت ماندن (سخن نگفتن) در هنگام قرائت ۲۵/۰ درس ۱، صفحه ۲۳	
۲	تمامی موارد، ۲۵/۰ نمره دارد الف) ص درس ۲، صفحه ۳۵ (ب) غ درس ۴، صفحه ۵۸ ج) ص درس ۵، صفحه ۷۲ (د) ص درس ۸، صفحه ۱۱۴	
۳	الف) قرینه ای است که در شناسایی معنای یک کلمه یا جمله، ایفای نقش می کند ۵/۰ به طوری که بدون توجه به این قرینه ممکن است معنای نادرستی از عبارت برداشت شود. ۵/۰ درس ۱۱، صفحه ۱۵۴ ب) ترجمه یعنی انتقال معنا از یک زبان (زبان مبدأ) به زبان دیگر (زبان مقصد) ۵/۰ به گونه ای که مخاطب، همان پیام و اثری را دریافت کند که در زبان مبدأ وجود دارد. ۵/۰ درس ۷، صفحه ۹۹	
۴	تمامی موارد ۵/۰ نمره دارد الف) ۲ (هموار شدن مسیر تدبیر و تفکر در آیات الهی) درس ۶، صفحه ۸۶ ب) ۱ (نقش نحوی) درس ۱۰، صفحه ۱۴۴ ج) ۱ (پیامبر اکرم (ص)) درس ۱۲، صفحه ۱۶۸ د) ۲ (خداشناسی در قرآن) درس ۲، صفحه ۳۸	
۵	تمامی موارد ۵/۰ نمره دارد الف) ۴ درس ۱، صفحه ۲۴ (ب) ۱ درس ۱۲، صفحه ۱۶۵ ج) ۳ درس ۷، صفحه ۱۰۱ (د) ۲ درس ۱۱، صفحه ۱۵۶	
۶	الف) کیفیت نزول (نزول تدریجی) - ناسخ و منسوخ - اسباب النزول - مکی و مدنی - نوشتن سه مورد الزامی است، هر کدام از موارد ۲۵/۰ نمره دارد. درس ۲، صفحه ۳۶ ب) هر آیه ی قرآن، در همان حد کوتاه و محدود خود و در کنار آیات دیگر ۲۵/۰ از نظر لفظ و مفهوم ۲۵/۰. نشانه ای آشکار بر صدق و راستی آورنده ی آن است. ۲۵/۰ ج) به بیان موضوع «توحید» ۲۵/۰ و «معاد» ۲۵/۰ و اثبات آن دو برای انسانها می پردازد. ۲۵/۰ درس ۴، صفحه ۵۹ د) امام علی (ع) را ۲۵/۰ به یمن ۲۵/۰ و معاذ بن جبل را ۲۵/۰ به مکه فرستادند. ۲۵/۰ درس ۶، صفحه ۸۸	
۷	در زمان خلیفه ی سوم یا (عثمان) ۲۵/۰ خلیفه ی سوم به اصرار برخی از اصحاب پیامبر (ص) تصمیم گرفت مصحفهای موجود را یکسان ساخته و یک مصحف مورد قبول همه ارائه کند. ۵/۰ بر این اساس سوره های قرآن، با مشورت بزرگان اصحاب پیامبر (ص) در قالب یک مصحف کامل تنظیم و به نقاط مختلف حکومت اسلامی فرستاده شد. ۵/۰ درس ۵، صفحه ۷۵	
۸	مهمترین نکات تفسیری، مطالب تربیتی و اخلاقی قرآن است. ۲۵/۰ که جنبه ی هدایتگری قرآن را آشکار می سازد ۲۵/۰ و برای هدایت افراد ۲۵/۰ و حل مشکلات جامعه قابل استفاده است. ۲۵/۰ درس ۸، صفحه ۱۱۷	
۹	در این لغت نامه ها تنها به واژگان به کار رفته در قرآن توجه شده ۲۵/۰ و با اشاره به آیاتی که واژه ی مورد نظر در آنها به کار رفته است ۲۵/۰ با تکیه بر منابع فهم لغت مانند اشعار عرب و کاربرد عرب زبانان، معنای واژه ارائه شده است ۲۵/۰ المفردات فی غریب القرآن ۲۵/۰ راغب اصفهانی ۲۵/۰ یا قاموس قرآن ۲۵/۰ سید علی اکبر قرشی ۲۵/۰ درس ۹، صفحه ۱۲۹	

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۲
تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۴/۰۲	دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	تعداد صفحه :	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۰	فعل « کَفَرَ » به صیغه ی مجهول آمده است که به معنای « مورد کفران واقع شد » باید در نظر گرفته شود ۰/۷۵ بر این اساس ، نائب فاعل این فعل ، حضرت نوح (ع) خواهد بود که از سوی قومش مورد انکار و کفران واقع شده بود . ۰/۷۵ درس ۱۰ ، صفحه ۱۴۲	
۱۱	منظور از به هم پیوستگی آسمان این است که در آغاز ، آسمان ، بسته بود و بارانی نمی بارید ۰/۵ اما خداوند آن را گشود و از آسمان باران نازل کرد . ۰/۵ درس ۱۱ ، صفحه ۱۵۶	
۱۲	در این حدیث به صراحت آمده است که برخی آیات قرآن با یکدیگر ارتباط معنایی دارند ۰/۲۵ و یکی درباره ی معنای دیگری سخن می گوید که از این رو باید در فهم آیات ، آیات مرتبط با آن را نیز مورد توجه قرار داد . ۰/۷۵ درس ۱۲ ، صفحه ۱۶۸	
جمع نمره		۲۰
همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است، خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند. با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار		